Regioonide Komitee arvamus „Keskkonnamüra direktiiv – edasised sammud”

(2012/C 113/08)

REGIOONIDE KOMITEE

— väljendab rahulolu seoses direktiivist saadava tegeliku kasuga, ent märgib pettumusega, et ei keskkonnamüra direktiivis ega selle rakendamist käsitlevas aruandes ei ole ühtegi viidet kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ega nende määravale rollile liigse müra vastu võitlemisel;

— märgib, et mürasaaste on eelkõige kohalik probleem, mis vajab aga peamiselt üleeuroopalist lahendust. Sellega seoses kutsub komitee ELi üles koostama ambitsioonika müraheite poliitika müraallikatele suunatud Euroopa meetmete kujul;

— teeb ettepaneku, et pärast kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele avaldatava mõju põhjalikku hindamist seaks Euroopa Komisjon WHO tervisealaste soovituste alusel künnis- või sihtväärtused;

— rõhutab vajadust seoste ja vastastikuse täiendavuse järele eri õigusvahendite vahel ja lünkade likvideerimise järele seadusandluses, millega reguleeritakse müra allikatega seonduvaid tegureid, sh sõidukid, eelkõige, autod ja veoautod, maanteed, raudteed ja lennujaamad, koostades selleks üldise õigusraamistiku;

— toonitab, et oluline on pakkuda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele rahalist abi ja tehnilisi juhiseid ning täiendavaid meetmeid ka ELi ja riigi tasandil Euroopa Liidu mürasaaste poliitika rakendamiseks;

— kutsub üles lisama mürasaastega seotud mureküsimused kõikidesse asjaomastesse poliitilistesse protsessidesse ja algatustesse, eelkõige ELi tulevasse seitsmendasse keskkonnaalasesse tegevusprogrammi ning ELi teise tervise ja keskkonna tegevuskavasse, samuti ELi regionaalarengu programmides sisalduvatesse säästva transpordi algatustesse ja maakasutuspoliitikasse;

— soovitab Euroopa Komisjonil laiendada mitmetasandilise valitsemistava kontseptsiooni ka muudele valdkondadele, nt müraküsimustele. Siinkohal võiks võrdlusaluseks olla linnapeade pakt.

Raportöör	José MACÁRIO CORREIA (PT/EPP), Faro linnapea
Viitedokument	Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule keskkonnamüra direktiivi rakendamise kohta kooskõlas direktiivi 2002/49/EÜ artikliga 11 COM(2011) 321 final

I **POLIITILISED SOOVITUSED**

REGIOONIDE KOMITEE

A ***Üldised märkused***

1. kinnitab mürasaaste vastase võitluse ja Euroopa mürapoliitika edasiarendamise tähtsust. Mürapoliitika võeti vastu 25. juunil 2002 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivina 2002/49/EÜ, mida tuntakse keskkonnamüra direktiivi nime all;

2. väljendab rahulolu seoses direktiivist saadava tegeliku kasuga, nagu mürakaartide koostamine, ühiste näitajate kindlaksmääramine, ELi elanikkonna müraga kokkupuute hindamine ja tegevuskavade koostamiseks pädevate asutuste asutamine;

3. pooldab Euroopa Komisjoni aruannet direktiivi rakendamise kohta sobiva lähtepunktina keskkonnamüra direktiivi vajalikule läbivaatamisele;

4. väljendab kahetsust, et teatud liikmesriigid ei koostanud nõutud mürakaarte määratud tähtajaks ning et Malta puhul tuli algatada rikkumismenetlus;

5. märgib pettumusega, et ei keskkonnamüra direktiivis ega selle rakendamist käsitlevas aruandes ei ole ühtegi viidet kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele; toonitab nende määravat rolli liigse müra vastu võitlemisel ja soovib seetõttu olla täielikult kaasatud edasise poliitika kavandamisse;

6. märgib, et mürasaaste on eelkõige kohalik probleem, mis vajab aga peamiselt üleeuroopalist lahendust. Sellega seoses kutsub komitee ELi üles koostama ambitsioonika müraheite poliitika müraallikatele suunatud Euroopa meetmete kujul;

7. kordab vajadust seada eemärgid, et võidelda keskkonnamüra vastu, millega inimesed puutuvad kokku eelkõige kompaktse hoonestusega aladel, avalikes parkides või linnastu muudes vaiksetes piirkondades, maal vaiksetes piirkondades, koolide, haiglate ja muude müratundlike hoonete ja piirkondade lähedal;

8. märgib, et komisjoni koostatud müra tervisemõjude loetelus on jäetud selgelt mainimata mürakoormuse üks kõige tavapärasem mõju – tinnitus ja hüperkuusia (äärmine müratundlikkus), mille põhjuseks on sageli kõrge müratasemega kokkupuutest tulenev kuulmisvõime langus. Vähemalt 10 % elanikkonnast kannatab tinnituse ja/või hüperkuusia all ning kõrgete müratasemete tõttu puudutab see nähtus järjest enam noori. Seepärast on äärmiselt oluline anda üldsusele teavet mürakoormusest tulenevate terviseprobleemide kohta;

9. märgib, et ELi asjakohaste seniste ja tulevaste algatuste loetelus ei leidu ühtki meedet kõrge müratasemе alandamiseks teatud avalikes kohtades, nt diskoteekides;

10. toonitab vajadust võtta arvesse WHO viimaseid andmeid seoses mürakaartides kohaldatavate müratasemetega/sagedustega. WHO soovituste kohaselt tuleks indikaatori L_{NIGHT} puhul nõuda aruandlust juba siis, kui müra tugevus on 40 dB, ning sinna sisse tuleks arvestada ka maantee -, raudtee- ja õhuliiklusest tulenevad sotsiaalsed kulud. Komitee soovitab tungivalt sisestada WHO viimased andmed ka müradoosi-kulu kõveratesse, mille alusel arvutatakse välja liiklusmüra sotsiaalsed kulud;

11. kutsub üles lisama mürasaastega seotud mureküsimused kõikidesse asjaomastesse poliitilistesse protsessidesse ja algatustesse, eelkõige ELi tulevasse seitsmendasse keskkonnaalasesse tegevusprogrammi ning ELi teise tervise ja keskkonna tegevuskavasse, samuti ELi regionaalarengu programmides sisalduvatesse säästva transpordi algatustesse ja maakasutuspoliitikasse;

B ***Võitlus müraga selle tekkekohas***

12. rõhutab vajadust seoste ja vastastikuse täiendavuse järele eri õigusvahendite vahel ja lünkade likvideerimise järele seadusandluses, millega reguleeritakse müra allikatega seonduvaid tegureid, sh sõidukid, eelkõige, autod ja veoautod, maanteed, raudteed ja lennujaamad, koostades selleks üldise õigusraamistiku;

13. peab oluliseks praeguse direktiivi mitmete puuduste parandamist ning leiab, et vajalik ja asjakohane on arendada välja võrdlev metoodika müra mõõtmiseks, künnis- või sihtväärtuste ning aruandlus- ja hindamismeetodite määratlemiseks ja direktiivi jõustamiseks ning kasutada müra mõõtmise ja järelevalve võrgustikke, sealhulgas standardkriteeriume;

14. kinnitab vajadust võidelda müraga selle tekkekohas ning müra vältimise kulutõhusust, kui selleks kasutatakse ära tehnika arengut, ning jälgitakse mürasaaste kontrollimisele kohaldatavaid heitkoguste piirmäärasid, selle asemel et minimeerida selle mõjusid;

15. toonitab liiklusmüra selle tekkekohas vähendamise eeliseid kui vahendit omavalitsuste ja maanteeametite kulutuste vähendamiseks, konkreetselt müratõkete ja isolatsiooni paigaldamisel;

16. rõhutab mürasaaste piirangu poliitikameetmetesse kaasamise tähtsust maakasutuse ja linnaplaneerimise valdkonnas, eelkõige selleks, et piirata maanteetranspordi ja ümbruskonna müra selle tekkekohas;

17. rõhutab, kui oluline on lisada müra vähendamise eesmärk Euroopa Komisjoni valges raamatus „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – Konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas" määratletud konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi eesmärkide hulka ning soovitab kohandada ja hinnata seejuures säästvuse, energiatõhususe ja õhukvaliteedi valdkonnas võetavaid meetmeid, lähtudes müra vähendamise seisukohast. Komitee teeb ka ettepaneku koostada valge raamatu rakendamiseks tegevuskava, mis sisaldaks ajakava, meetmeid ja hindamisperioode;

18. on arvamusel, et ambitsioonikas Euroopa müraheite poliitika peaks sisaldama vähemalt järgmisi meetmeid:

— uute sõidukite osas: mürastandardid kõikidele sõiduki- ja masinatüüpidele (kasutamiseks nii maa peal kui all, vee peal kui all, õhus jm);

— olemasolevate sõidukite osas: meetmed vanemate sõidukite ja masinate asendamiseks vähem müra tekitavate mudelitega ning raudteesõidukite tagantjärele varustamine müravähendustehnoloogiaga;

— testimismeetodite uuendamine. Komitee soovitab töötada välja sõidukite ja masinate testimismeetodid, millega kontrollitaks heitkoguseid sõidukite reaalsel kasutamisel;

— vähest müra tekitavate rehvide arendamine ja parendamine;

19. kutsub transpordisektorit üles püstitama mürasaaste vähendamise eesmärgid, võimalusel selliste turupõhiste vahendite abil nagu lõivud (maantee-, raudtee-, vee- või õhutranspordi-) võrgule ligipääsu või selle kasutamise eest, et saastajad võtaksid enda kanda nende tekitatud mürasaaste kulud;

20. soovitab mootorsõidukite müra käsitleva direktiivi 70/157/EMÜ läbivaatamisel, rehvimüra käsitleva direktiivi elluviimiseks 2001/43/EÜ ning direktiiviga 97/24/EÜ reguleeritud L-kategooria sõidukite müra käsitlevates ettepanekutes kasutada kooskõlastatud strateegiat ja seada ambitsioonikamad müra vähendamise eesmärgid, ning kutsub üles võtma meetmeid, et tagada lennuvälja lähedal elavatele inimestele unerahu põhimõtteliselt vähemalt 7 tunniks;

21. tervitab hiljutisi arenguid seoses uue rehvimärgistussüsteemiga, mis annab tarbijatele, autoparkide haldajatele ja riigiasutustele võimaluse valida müra seisukohalt parimad rehvid Komitee teeb sellega seoses ettepaneku, et märgistus peaks andma tarbijatele võimaluse tasakaalustada rehvi müritaset ka selle kütusetarbimise viisiga. Lisaks soovitab komitee siduda nimetatud märgistuse selgete Euroopa standarditega sõidukite kohta, mis asjakohaste teekatte tehnoloogiate kasutamisega suudavad vähendada maanteemüra poole võrra (10 dB); kuid tuletab meelde põhjapoolsete liikmesriikide rehvikasutusvõimaluste erisusi liiklusohutuse tagamiseks eriolukordades, näiteks naastudega või naastudeta rehvide kasutamiseks talvistes või muudes ekstreemsetes tingimustes;

22. vaiksete teekattematerjalide väljatöötamisel tuleb arvesse võtta kohalikke kliima- ja ilmastikutingimusi ning teekatte võimalikule libedatõrjele (soolatamine, naastrehvid) vastupidavamaks muutmist;

23. rõhutab, et direktiivi 2000/14/EÜ välitingimustes kasutatavate seadmete müra kohta käivate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta on äärmiselt oluline;

24. tunnistab vajadust võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt aastaks 2020 välja vahetada olemasolevad veeremid või neid kohandada, ning pakkuda stiimuleid vaiksemate piduriklotside kasutamiseks. Turupõhiseid vahendeid, nagu rööbasteedele juurdepääsu tasud, tuleks kasutada tagamaks, et saastajad tasuvad endi põhjustatud mürakulud. Kui turupõhised vahendid osutuvad ebapiisavateks, tuleks keskpikas perspektiivis ette näha lisameetmed, näiteks keeld kasutada selliseid veeremeid, mis ei ole varustatud vähim müra tekitava tehnoloogiaga. Komitee soovib siinkohal eriti esile tõsta raudteemüra käsitleva ELi poliitika läbivaatamist ning Saksamaal ja Madalmaades juba käimalükatud katseprojekte;

25. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on parendada linnapiirkondi vaiksemate transpordiliikide, sealhulgas hübriid- ja elektriautode ning säästvama ühistranspordi kasutamise innustamise kaudu;

26. soovitab kiita heaks sellised linnakeskkonna planeerimise meetmed nagu trammid ja teised ühissõidukid, sh maa-alused süsteemid, jalgrattasõidu ja kõndimise propageerimine, autoliikluse ja sõidukite kiiruse piiramine, avalike hangete keskkonnahoidlikumaks muutmine ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele õigete stiimulite ja ELi rahastamismehhanisme puudutava asjakohase teabe pakkumine;

C ***Tulevases keskkonnamüra direktiivis lahendamist vajavad probleemid***

27. kutsub üles vaatama läbi direktiivi V lisa, milles kehtestatakse punktidena müra tegevuskava miinimumnõuded, ning VI lisa, milles määratakse kindlaks Euroopa Komisjonile sel eesmärgil edastatav teave. Läbivaatamise eesmärk on tagada ulatuslikum ja tõhusam direktiivile vastavus ning võimalus liikmesriike omavahel võrrelda;

28. teeb ettepaneku otsustada selliste vahendite ja metoodikate ELi tasandil standardimise kasuks, mis lihtsustavad müra käsitlevate tegevuskavade koostamist ja/või elluviimist ning millega kaasatakse paljusid sidusrühmi alates teadusasutustest ja ülikoolidest kuni kohalike ja piirkondlike omavalitsusteni. Neid koordineeriks üks ELi amet;

29. juhib siinkohal tähelepanu sellele, et mõnedel juhtudel ei ole müra tegevuskava koostamise eest vastutaval asutusel pädevust selle rakendamiseks, ning palub seepärast nimetatud küsimusele rohkem tähelepanu pühendada;

30. soovitab Euroopa Komisjonil laiendada mitmetasandilise valitsemistava kontseptsiooni ka muudele valdkondadele, nt müraküsimustele. Siinkohal võiks võrdlusaluseks olla linnapeade pakt;

31. kutsub üles viima kiiresti lõpule projekti CNOSSOS-EU (*Common Noise Assessment Methods in Europe*) eesmärgiga võtta kasutusele ühtlustatud hindamismeetod nii maantee-, raudtee- kui ka tööstusmüra ning lennukimüra kaardistamiseks;

32. teeb ettepaneku, et pärast kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele avaldatava mõju põhjalikku hindamist seaks Euroopa Komisjon WHO tervisealaste soovituste alusel künnis- või sihtväärtused, kohustades liikmesriike võtma meetmeid niipea, kui saavutatakse teatud müratase;

33. soovib väljendada mõningaid kahtlusi seoses Euroopa mürasaaste immissioonistandarditega, kui neid ei käsitleta koos tervikliku müraheitepoliitikaga: nendest Euroopa standarditest kinnipidamise eest vastutavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, samas ei ole kohalikud ja piirkondlikud meetmed selleks sageli piisavad. Taoliste immissioonistandardite kehtestamine peaks toimuma üksnes üleeuroopalise mürapoliitika raames, mis toob välja selge seose müraheite- ja immissioonipoliitika vahel.. Komitee teeb ettepaneku järgmisteks meetmeteks:

— müra käsitleva temaatilise strateegia koostamine, milles sätestataks Euroopa mürapoliitika (k.a ajakava, meetmed ja hindamisperioodid);

— keskkonnamüra direktiivi eesmärkidetaseme kooskõlastamine ELi mürasaasteallikale suunatud poliitika eesmärkide tasemega;

— ELi müraheite poliitika väljatöötamine, mis peab aset leidma enne direktiivi läbivaatamist. Võtab siiski mõned aastad aega, enne kui saasteallikatele suunatud ELi meetmed hakkavad mõju avaldama;

— keskkonnamüra direktiivi läbivaatamine;

34. toonitab, kui oluline on taastada tulevast mürapoliitikat käsitlevas rohelises raamatus juba sisalduvad suunisväärtused, mis on praegusest direktiivist välja jäetud ning mis WHO uuemates uurimustes on leidnud kinnitust kaitse-eesmärkidena, ja märgib, et erinevatest allikatest pärinev müra mõjub kumulatiivselt ning et uute projektide kavandamisel tuleb võtta aluseks WHO pikaajalised sihtväärtused;

35. soovitab luua suuremaid sünergiaid mürapoliitika ja õhukvaliteedi poliitika vahel (nii Euroopa Liidu õhukvaliteedi direktiivis kui ka keskkonnamüra direktiivis sisalduvad tegevuskavadega seotud kohustused). Sellega innustataks tõhusamaid ühiseid poliitikameetmeid;

36. soovitab pärast kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele avaldatava mõju põhjalikku hindamist seada eesmärgid müraga kokkupuute vähendamisele, nagu on tehtud õhu- ja kliimasaaste puhul, sealhulgas eesmärk vähendada 55 dB müraga kokkupuutuvate inimeste arvu 2023. aastaks vähemalt 15 % võrra;

37. leiab, et tulevaste mürakaartide koostamisel tasub kaaluda müra künnisväärtuse vähendamist L_{DEN} 40 dB ja L_{NIGHT} 35 dB tasemele;

38. kutsub üles selgitama mõningaid direktiivis sisalduvaid käsitusi, eriti mõisteid „linnastud” ja „vaiksed piirkonnad”;

D ***Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll***

39. toonitab, et oluline on pakkuda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele rahalist abi ja tehnilisi juhiseid ning täiendavaid meetmeid ka ELi ja riigi tasandil Euroopa Liidu mürasaaste poliitika rakendamiseks;

40. kordab taas kohalike ja piirkondlike omavalitsuste võrgustiku loomise väärtust teabe vahetamisel, kogemuste jagamisel ja parimate tavade kasutuselevõtul, eeldusel, et ajakohastatud teave on kõigis keeltes kättesaadav;

41. soovitab anda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele rohkem ja täielikumat teavet ning toetusvahendeid ja juhiseid eri allikatest pärineva kumulatiivse müra visualiseerimiseks kombineeritud kaartidel. Subsidiaarsuse põhimõttest johtuvalt on igal omavalitsusel endal õigus otsustada, milline on parim viis teavituskampaaniate läbiviimiseks;

42. teeb ettepaneku käivitada kohalikul ja piirkondlikul tasandil mürateemalisi teavitus- ja teabekampaaniaid ning korraldada avalikke konsultatsioone ja arutelusid, et mõista üksikasjalikumalt tegelikku olukorda ja selgitada temaatikat elanikele;

43. soovitab luua arvukamaid partnerlussuhteid kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning kohalike valitsusväliste organisatsioonide ja kodanikeühenduste vahel, andes eelkõige välja auhindu ja preemiaid, mis võiksid aidata esile tuua kogu ELis elluviidavaid loovaid ja kulutõhusaid meetmeid;

E ***Lõppsoovitused***

44. rõhutab, et müra piirväärtuste kehtestamine on vajalik nii kõrge kaitsetaseme saavutamiseks kui ka mürakaitsest tulenevate konkurentsimoonutuste vältimiseks siseturul. Künnis- ja/või sihtväärtuste kehtestamisel, direktiivi jõustamisel ning müra piirväärtuste ületamise korral täiendavate meetmete kasutuselevõtu kaalumisel tuleb kindlasti järgida subsidiaarsuse põhimõtet, arvestades seejuures nende meetmete mõju kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ning kliima ja muude tingimuste mitmekesisust Euroopas;

45. toonitab proportsionaalsuse põhimõtte olulisust ettevõtete ja riigiasutuste täiendavate kulude ja halduskoormuse ning sellest saadava keskkonnakasu suhte hindamisel.

Brüssel, 16. veebruar 2012

Regioonide Komitee president

Mercedes BRESSO